

KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 21.9.2005
KUMM(2005) 444 finali

2005/0189 (CNS)

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

**Dwar il-Programm Speċifiku li għandu jitwettaq permezz ta' azzjonijiet diretti miċ-
Ċentru ta' Riċerka Kongunta li jimplimenta s-Seba' Programm ta' Qafas (2007-2011)
tal-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika (Euratom) għal attivitajiet ta' tahriġ u
riċerka nukleari**

(prezentata mill-Kummissjoni)

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. IL-KUNTEST TAL-PROPOSTI

Il-Kummissjoni adottat il-proposta¹ għas-seba' Programm ta' Qafas tal-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika (Euratom) għar-riċerka nukleari u l-attivitajiet ta' taħriġ (mill-2007 sa l-2011) fis-6 ta' April 2005. Il-Kummissjoni indikat li l-attivitajiet kellhom ikunu organizzati f'żewġ Programmi Speċifiċi li jikkorrispondu għall-azzjonijiet "indiretti" ta' riċerka dwar l-enerġija mill-fużjoni, il-fissjoni nukleari u l-ħarsien mir-radjazzjoni, u l-azzjonijiet ta' riċerka "diretti" taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka fil-qasam ta' l-enerġija nukleari, u dawn huma s-sugġett ta' dawn il-proposti. Il-Kummissjoni se tippreżenta proposti għar-“Regoli għall-Parteċipazzjoni u Tixrid” assoċjati.

Il-kuntest tal-politika u l-għanijiet huma stipulati fil-komunikazzjoni "Il-Bini taż-Żona Ewropea tar-Riċerka (ERA) ta' l-għarfien għat-tkabbir"².

Il-Programmi Speċifiċi tas-seba' Programm ta' Qafas ta' l-Euratom huma maħsuba biex jindirizzaw, flimkien ma' l-isforzi nazzjonali u industrijali meħtieġa, il-kwistjonijiet u l-isfidi ewlenin f'dan il-qasam tar-riċerka fl-Ewropa.

Sostenn finanzjarju fuq livell Ewropew joffri opportunitajiet biex tiżdied l-eċċellenza u l-effettività tar-riċerka f'mod li ma jistax jintlaħaq fuq livell nazzjonali. Il-Programmi Speċifiċi tas-seba' Programm ta' Qafas ta' l-Euratom jirrapprezentaw iktar konsolidament taż-Żona Ewropea ta' Riċerka f'dan il-qasam, il-ksib ta' massa u strutturi kritiċi fl-oqsma l-godda tar-riċerka u b'mezzi godda, u iktar sostenn lill-moviment ħieles ta' ideat, għarfien u riċerkaturi.

Matul l-implimentazzjoni tal-Programmi Speċifiċi, il-potenzjal għal azzjonijiet fuq livell Ewropew għat-tiżdied ta' l-eċċellenza fir-riċerka se jkun użat sa l-ogħla grad possibbli. Dan jimplika l-identifikazzjoni u s-sostenn ta' l-eċċellenza eżistenti f'dan il-qasam kull fejn teżisti madwar l-Unjoni Ewropea kollha kif ukoll il-ħolqien ta' kapaċitajiet għal eċċellenza fir-riċerka għall-ġejjieni.

Fejn hu possibbli, l-impatt tal-Programmi Speċifiċi se jkun msahħaħ permezz ta' komplementarjetajiet ma' programmi Komunitarji oħra, bħall-Fondi Strutturali. Dan hu konformi ma' l-istrategija li għandha tkun segwita fil-Programm Speċifiku tal-KE 'Kapaċitajiet', billi aspett importanti tal-Programm Speċifiku ta' l-Euratom għal azzjonijiet indiretti se jkun ukoll s-sostenn għall-infrastrutturi ta' riċerka, iżda f'dan il-każ fil-qasam speċifiku tax-xjenza u teknoloġija nukleari.

2. KONSULTAZZJONI MINN QABEL

Fit-tnejn tal-proposti preżenti, kif bħall-Programm ta' Qafas, il-Kummissjoni qieset il-fehmiet espressi mill-istituzzjonijiet oħra ta' l-UE u l-Istati Membri, kif ukoll dawk espressi f'konsultazzjoni wiesgħa minn firxa ta' persuni u entitajiet interessati, fosthom il-komunità xjentifika u l-industrija. Barra dan, il-proposti tal-Programm Speċifiku jieħdu mill-

---

¹ KUMM(2005) 119.

² KUMM(2005) 118.

valutazzjoni dettaljata ta' l-impatt meħuda għall-proposta tas-seba' Programm ta' Qafas³ u r-riżultati ta' valutazzjoni ta' ħames snin tal-Programm ta' Qafas⁴.

3. ASPETTI LEGALI

Il-proposti tal-Programm Speċifiku jkopri l-istess perjodu bħall-Programm ta' Qafas mill-2007 sa l-2011, li hija msejsa fuq l-Artikolu 7 tat-Trattat ta' l-Euratom. Skond it-tieni paragrafu ta' dan l-Artikolu, il-programmi ta' riċerka jitfasslu għal tul ta' mhux aktar minn ħames snin. Għalhekk, dawn il-proposti mhumiex għall-istess tul ta' żmien bħall-Programmi Speċifiċi tal-KE.

Il-Kummissjoni tipproponi li, sakemm ma jinqalghux ċirkostanzi estenwanti, dan il-Programm Speċifiku jista' jiġi mġedded għall-perjodu bejn l-2012 u l-2013, skond il-proċedura leġislattiva prevista.

4. IMPLIMENTAZZJONI TAL-BAĠIT

Id-"dikjarazzjoni finanzjarja leġislattiva" mehmuża ma' din id-Deciżjoni tistipola l-implikazzjonijiet baġitarji u r-riżorsi umani u amministrattivi, u tipprovdi wkoll ċifri indikattivi għall-perjodu mill-2012 sa l-2013.

Il-Kummissjoni bi ħsiebha twaqqaf aġenzija eżekuttiva li tkun fdata b'ċerti hidmiet meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-programm speċifiku ta' azzjonijiet indiretti⁵.

5. IMPLIMENTAZZJONI KOERENTI U FLESSIBBLI

5.1. L-adattament lill-htigijiet u opportunitajiet godda

Hu essenzjali li l-implimentazzjoni tal-Programmi Speċifiċi tkun flessibbli biżżejjed biex tħallihom jibqgħu fuq quddiemnett fl-iżviluppi xjentifiċi u teknoloġiċi fil-qasam nukleari in ġenerali u li jaqdu l-htigijiet industrijali, ta' politika u soċjali li jinbtu. Għall-azzjonijiet indiretti, dan se jintlaħaq primarjament permezz tal-programmi ta' hidma li se jiġu aġġornati fuq bażi annwali bl-għajjnuna tal-kumitati tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri u l-identifikazzjoni tas-sugġetti għas-sejhiet għal proposti li għadhom iridu jkunu nedija. Ir-reviżjonijiet jistgħu jsiru iktar malajr f'każ ta' prijoritajiet godda li jeħtieġu rispons urġenti, partikolarment li jqumu minn htigijiet ta' politika mhux mbassra.

Din il-programmazzjoni multi-annwali se tibbenefika minn firxa wiesgħa ta' impulsi li jiggarantixxu li l-attivitajiet meġġuna jzommu rilevanza diretta għall-htigijiet tar-riċerka li

---

³ SEC(2005) 430.

⁴ KUMM (2005) 387.

⁵ L-Artikolu 54.2 (a) tar-Regolament Finanzjarju (KE, Euratom), jippermetti li l-Kummissjoni tafda xi hidmiet ta' awtorità pubblika lil aġenziji eżekuttivi. Madankollu, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 58/2003 li jistabbilixxi l-istatut għall-aġenziji eżekuttivi biex ikunu fdati b'ċerti hidmiet fil-ġestjoni tal-programmi Komunitarji, u l-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1653/2004, dwar regolament finanzjarju standard għall-aġenziji eżekuttivi skond ir-Regolament (KE) Nru 58/2003, huma Regolamenti KE li, konsegwentement, ma japplikawx fil-qasam ta' l-Euratom. Il-Kummissjoni bi ħsiebha tirrikjedi li l-Kunsill jestendi l-ambitu ta' dawn ir-Regolamenti lit-Trattat ta' l-Euratom.

jevolvu ta' l-industrija u għall-politika ta' l-UE fil-qasam nukleari. Il-grupp konsultattiv estern għall-enerġija stabbilit taħt il-Programm Speċifiku Kooperazzjoni tal-KE, bi sħubija multi-dixxiplinarja effettiva u bilanċ ta' fehmiet akkademiċi u industrijali, se tipprovdi wieħed mill-impulsi.

Impulsi esterni addizzjonali jistgħu jiġu mill-pjattaformi teknoloġiċi li l-holqien tagħhom jista' jkun previst, fil-futur qrib, f'xi setturi tematiċi tal-Programmi Speċifiċi.

Fora u gruppi oħra, bħall-Forum strateġiku Ewropew għall-infrastrutturi ta' riċerka (*ESFRI*), jistgħu jipprovdu konsulenza f'waqtha lill-Kummissjoni dwar opportunitajiet u prijoritajiet b'relevanza lis-settur ta' riċerka ta' l-Euratom.

5.2. Kwistjonijiet trasversali

Il-Kummissjoni se tiżgura koerenza kumplessiva fl-implimentazzjoni tas-seba' Programm ta' Qafas ta' l-Euratom. Il-programmi ta' hidma fil-Programmi Speċifiċi se jkun riveduti b'mod koordinat biex jippermettu li kwistjonijiet trasversali jitqiesu totalment.

Il-kumitati tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri għandhom ukoll responsabilità importanti billi jgħinu lill-Kummissjoni fil-koerenza u l-koordinament effettivi ta' l-implimentazzjoni bejn u fi ħdan il-Programmi Speċifiċi. Dan jimplika livell qawwi ta' koordinament fi ħdan l-Istati Membri bejn ir-rappreżentanti tal-kumitati ta' konfigurazzjonijiet differenti.

Attenzjoni partikolari għandha tingħata lil dawk l-azzjonijiet trasversali komuni għall-Euratom u għall-Programmi Speċifiċi tal-KE, per eżempju l-użu ta' reatturi avanzati fil-produzzjoni ta' l-idroġenu, jew l-iżvilupp ta' materjal avanzat. Fejn hu fattibbli fid-dawl tad-diffikultajiet maħluqa mill-eżistenza taż-żewġ Programmi ta' Qafas li ġejjin minn Trattati separati, jistgħu jintużaw sejhiet għal proposti kongunti mibnija fuq l-esperjenza miksuba mis-sitt Programm ta' Qafas.

Il-kwistjonijiet li jmiss huma ta' importanza partikolari, u huma previsti arrangamenti speċifiċi għal strateġija koordinata:

- *Kooperazzjoni internazzjonali*: Dan huwa aspekk importanti tal-programm Ewropew u se jittiehed metodu strateġiku biex jingiebu 'l quddiem azzjonijiet f'dan ir-rigward u biex jindirizzaw kwistjonijiet speċifiċi fejn hemm interess u benefiċċju reciproku.
- *Infrastrutturi ta' riċerka*: Jehtieg li jkun hemm kollaborazzjoni mill-qrib mal-programm Kapaċitajiet tal-KE biex is-sostenn għal infrastrutturi ta' riċerka nukleari jkun żgurat ma' applikazzjonijiet ta' riċerka iktar generali.
- *Relazzjoni mal-politika Komunitarja*: Se jsiru arrangamenti għal koordinament effettiv fi ħdan is-servizzi tal-Kummissjoni, partikolarment biex ikun garantit li l-attivitajiet ikomplu jaqdu l-htigijiet ta' l-iżviluppi ta' l-oqsma tal-politika ta' l-UE. Għan dan il-għan, il-programmazzjoni multi-annwali tista' tibbenefika mill-għajnuna tal-gruppi ta' utenti tas-servizzi differenti tal-Kummissjoni assoċjati ma' l-oqsma politiċi inkwistjoni.
- *Tixrid u trasferiment ta' l-għarfien*: Il-htieġa għat-tiegħ ta' l-isfruttament tar-riżultati hija karatteristika qawwija komuni għall-Programmi Speċifiċi kollha, b'enfasi partikolari fuq it-trasferiment ta' l-għarfien bejn il-pajjiżi, bejn id-dixxiplini u mill-universitajiet għall-industrija permezz tal-mobilità ta' riċerkaturi.

- *Ix-xjenza fis-socjeta'*: Din l-attività fil-programm Kapacitajiet tal-KE għandha punti paralleli ma' attivitajiet fis-settur nukleari, u hemm potenzjal ċar għal arrikkiment reċiproku f'oqsma bħall-kwistjonijiet ta' tmexxija u tal-partijiet interessati, l-aktar dawn assoċjati ma' l-aċċettazzjoni ta' l-impjanti kontroversjali.

6. SIMPLIFIKAZZJONI U METODI TA' ĠESTJONI

Simplifikazzjoni sinifikanti se tinkiseb fl-implimentazzjoni tas-seba' Programm ta' Qafas, wara l-ideat prezentati mid-Dokument ta' Hidma tal-Kummissjoni tas-6 ta' April 2005 u d-djalogu estensiv fuq il-bażi ta' dan id-dokument. Hafna mill-miżuri proposti għandhom ikunu pprezentati fir-Regoli għall-Parteċipazzjoni u Tixrid, primarjament biex titnaqqas konsiderevolment il-burokrazija u tkun issimplifikata l-iskema ta' finanzjament u r-rekwiżiti ta' rapurtar.

Fi hdan il-parti tal-fissjoni tal-Programm Speċifiku għall-azzjonijiet indiretti, se jkun propost titjib li hu paragonabbli ma' daww imbassar għall-azzjonijiet fil-parti dwar il-kollaborazzjoni tal-programm tal-KE.

7. KONTENUT TAL-PROGRAMMI SPEĊIFIĊI

7.1. Riċerka nukleari u attivitajiet ta' taħriġ (azzjonijiet indiretti)

Dan il-Programm Speċifiku jkopri ż-żewġ prijoritajiet tematiki li jmiss:

(i) **Riċerka fil-qasam ta' l-enerġija mill-fużjoni:** li jiġi żviluppat il-bażi ta' l-għarfien għal, u għat-twertiq ta' l-ITER bħala pass ewlieni lejn il-holqien ta' reatturi ta' prototip għall-impjanti ta' l-enerġija li jkunu sikuri, sostenibbli, ambjentalment responsabbli u ekonomikament vijabbli. Din il-prijorità tematika tinkludi l-oqsma ta' attività li ġejjin:

- It-twertiq ta' l-ITER
- Riċerka u Żvilupp (*R&D*) bi thejjija għall-operazzjoni ITER
- Attivitajiet teknoloġiċi bi thejjija għal DEMO
- Attivitajiet *R&D* għall-medda ta' zmien twil
- Ir-rizorsi umani, l-educazzjoni u t-taħriġ
- Infrastruttura
- Qadi tal-ħtigijiet emergenti u imprevisti ta' natura politika.

(ii) **Il-fissjoni nukleari u l-harsien mir-radjazzjoni:** biex jingiebu 'l quddiem l-użu u l-isfruttament sikuri tal-fissjoni nukleari u użi oħra tar-radjazzjoni fl-industrija u fil-mediċina. Din il-prijorità tematika tinkludi l-oqsma ta' attività li ġejjin:

- Il-ġestjoni ta' l-iskart radjoattiv
- Is-sistemi tar-reatturi

- Il-ħarsien mir-radjazzjoni
- Sostenn u aċċess għall-infrastrutturi ta' riċerka
- Rizorsi umani u taħriġ inklużi l-mobilità.

Ġeneralment, dan il-Programm Speċifiku jirrappreżenta elementi qawwija ta' kontinwità ma' programmi ta' qafas preċedenti mibnija fuq il-valur miżjud muri sew tas-sostenn Ewropew ta' dan it-tip. Minbarra dan, hemm novitajiet importanti f'dan il-Programm Speċifiku li jeħtieġu konsiderazzjoni speċifika għall-implimentazzjoni:

- strategija msahħa għall-koordinament ta' programmi ta' riċerka nazzjonali fil-qasam tal-fissjoni nukleari u ħarsien kontra r-radjazzjoni.
- L-implimentazzjoni kongunta ta' l-ITER f'qafas internazzjonali, it-twaqqif ta' Impriza Kongunta Euratom għall-ITER, u iżjed tishih tal-koordinament ta' l-attivitajiet Ewropej ta' riċerka integrati fil-qasam ta' l-enerġija mill-fużjoni.
- strategija aktar immirata lejn il-kooperazzjoni internazzjonali fi hdan kull tema hija prevista ma' l-identifikazzjoni ta' azzjonijiet ta' kooperazzjoni speċifiċi fil-programmi ta' hidma konformi mal-metodu strategiku fil-kooperazzjoni internazzjonali prevista.
- Kull tema se jkun meġħjun minn komponent li se jippermetti rispons flessibbli għall-ħtiġijiet li jinholqu u għall-ħtiġijiet imprevisi ta' natura politika u l-implimentazzjoni se tinbena fuq l-esperjenza miksuba mill-Programmi ta' Sostenn Xjentifiku lill-oqsma tal-politika u Skemi tax-xjenza u teknoloġija ġodda u emergenti introdotti fis-Sitt Programm ta' Qafas, kif ukoll l-Iskema għat-Teknoloġija Ġdida u Emergenti fis-settur tat-teknoloġiji ta' l-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (*ICT*).

Matul il-validità ta' dan il-Programm Speċifiku, u l-estensjoni prevista sa l-2013, jistgħu jinbtu l-opportunitajiet għall-holqien ta' Impriza Kongunta, per eżempju fil-qasam tal-ġestjoni ta' l-iskart radjoattiv.⁶ Is-servizzi tal-Kummissjoni se jressqu proposti lill-Kunsill għall-holqien ta' din l-impriza fi żmien xieraq.

7.2. Iċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (*JRC*) (azzjonijiet diretti)

Il-*JRC* għandu jimplementa l-missjoni tiegħu billi jqis l-evoluzzjoni interna fi hdan is-serizzi tal-Kummissjoni, kif ukoll il-kuntest Ewropej u dak dinji fil-qasam nukleari.

Għal dan il-ghan, it-tishih tar-relazzjonijiet tal-*JRC* ma' l-organizzazzjonijiet ta' riċerka ta' l-Istati Membri se jkun sistematikament segwit.

B'kollegament ma' l-aġenda ta' Liżbona u fuq talba tal-parti l-kbira ta' l-interessati fil-*JRC*, il-*JRC* se jagħmel sforz sinifikanti fuq it-taħriġ u l-ġestjoni ta' l-għarfien. Il-*JRC* se jkompli l-attivitajiet ta' *R&D* tiegħu fl-oqsma marbuta mal-ġestjoni ta' l-iskart u l-impatt ambjentali.

⁶ Ara l-Memorandum ta' Spjegazzjoni mal-proposta tal-Kummissjoni riveduta għall-“Pakkett Nukleari” - KUMM(2004) 526, tat-8.9.2004.

Fis-sikurezza nukleari, il-bidliet l-iktar importanti huma twegiba għall-iżviluppi tal-politika Komunitarja, il-ħtiġijiet godda espressi mis-servizzi tal-Kummissjoni u lill-partecipazzjoni tal-Komunità fl-inizjattiva internazzjonali, bħall-*Generation IV*.

Il-*JRC* ilu involut fis-sikurezza nukleari għal 30 sena, iżda l-kuntest internazzjonali nbidel konsiderevolmente f'dawn l-aħħar snin u d-dimensjoni tan-non-proliferazzjoni qed issir aktar importanti. Madankollu, evoluzzjoni interna tas-Servizzi tal-Kummissjoni sserraħ ukoll fuq sostenn kontinwu tal-*JRC* f'oqsma aktar tradizzjonali.

8. IL-BINI TA' L-ERA TA' L-GHARFIEN GHAT-TKABBIR

Il-ksib tal-progress mghagġel meħtieġ lejn ekonomija u soċjetà ta' l-għarfien jirrikjedi ambizzjoni u effettività godda fir-riċerka Ewropea. L-atturi kollha madwar l-Unjoni Ewropea – il-gvernijiet nazzjonali, l-istabbilimenti ta' riċerka, l-industrija – għandhom ir-rwol tagħhom.

Il-Programmi Speċifiċi kollha li jimplementaw is-seba' Programmi ta' Qafas (KE u Euratom) huma maħsuba biex ikabbru kemm jista' jkun l-amplifikazzjoni u l-impatt tan-nefqa għar-riċerka fuq livell Ewropew fi ħdan il-baġit disponibbli. Il-karatteristiċi ewlenin huma: l-attenzjoni fuq il-prijoritajiet tematiċi fil-Programmi Speċifiċi korrispondenti flimkien ma' l-attivitajiet u l-mezzi għall-implimentazzjoni maħsuba biex jilħqu dawn l-għanijiet; element qawwi ta' kontinwità; attenzjoni konsistenti fuq is-sostenn ta' l-eċċellenza eżistenti u l-ħolqien ta' kapaċità għall-eċċellenza tar-riċerka ta' għada; ġestjoni razzjonalizzata u simplifikata biex tiggarrantixxi użu faċli li jinftiehem u effettività f'termini ta' nefqa; u flessibilità intrinsika sabiex il-Programm ta' Qafas ikun jista' jaqdi l-ħtiġijiet u l-opportunitajiet godda.

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

Dwar il-Programm Speċifiku li għandu jitwettaq permezz ta' azzjonijiet diretti miċ-Ċentru ta' Riċerka Kongunta li jimplimenta s-Seba' Programm ta' Qafas (2007-2011) tal-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika (Euratom) għal attivitajiet ta' taħriġ u riċerka nukleari

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika, u partikolarment l-Artikolu 7 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni⁷,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew⁸,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew⁹,

Billi:

- (1) Skond l-Artikolu 7 tat-Trattat, id-Deċiżjoni Nru .../Euratom tal-Kunsill kwar is-Seba' Programm ta' Qafas tal-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika għal attivitajiet ta' riċerka u taħriġ, (mill-2007-2011) (minn hawn 'il quddiem 'il-Programm ta' Qafas') se jiġi implimentat permezz ta' programmi speċifiċi li jiddefinixxu regoli dettaljati għall-implimentazzjoni tagħhom, jistipolaw it-tul tagħhom u jipprevedu l-mezzi li jitqiesu meħtieġa.
- (2) Iċ-Ċentru Kongunt ta' Riċerka, minn hawn 'il quddiem imsejjah 'il-JRC' għandu jimplimenta l-attivitajiet ta' riċerka u taħriġ imwettqa permezz ta' l-hekk imsejha Attivitajiet Diretti taħt Programm Speċifiku JRC li jimplimenta l-Programm ta' Qafas tal-KE.
- (3) Fl-implimentazzjoni tal-missjoni tiegħu iċ-Ċentru ta' Riċerka Kongunta (JRC) għandu jipprovi appoġġ tekniku u xjentifiku, immexxi mill-klijent, lill-proċess ta' tfassil tal-politika ta' l-UE, sabiex b'hekk jassigura l-appoġġ lill-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politika eżistenti u jwieġeb għal talbiet ta' politika ġdida. Sabiex iwettaq il-missjoni tiegħu, il-JRC jagħmel riċerka ta' kwalità għolja.

---

⁷ ĠU C [...], [...], p. [...].

⁸ ĠU C [...], [...], p. [...].

⁹ ĠU C [...], [...], p. [...].

- (4) Fl-implimentazzjoni ta' dan il-programm, għandha tingħata importanza lill-mobbiltà u t-taħriġ tar-riċerkaturi, u l-innovazzjoni, fil-Komunità. Partikolarment, il-JRC għandu jwettaq attivitajiet ta' taħriġ xierqa fis-sikurezza u s-sigurtà nukleari.
- (5) Il-programm speċifiku preżenti għandu jiġi implimentat b'mod flessibbli, effiċjenti u trasparenti, filwaqt li jitqiesu l-htigijiet rilevanti tal-politika tal-JRC fir-rigward ta' l-utenti u l-Komunità, kif ukoll li jiġi rrispettat l-għan li jitharsu l-interessi finanzjarji tal-Komunità. L-attivitajiet ta' riċerka mwettqa taħt il-programm għandhom jiġu adattati fejn xieraq għal dawn il-htigijiet u għall-iżviluppi xjentifiċi u teknoloġiċi u għandhom jimmiraw li jiksbu l-eċċellenza xjentifika.
- (6) Ir-regoli għall-partecipazzjoni ta' imprizi, ċentri ta' riċerka u universitajiet u għat-tixrid tar-riżultati tar-riċerka, għall-Programm ta' Qafas tal-KE (minn hawn 'il quddiem 'ir-regoli għall-partecipazzjoni u t-tixrid') marbuta ma' azzjonijiet diretti għandhom japplikaw ukoll għall-attivitajiet ta' riċerka u żvilupp imwettqa taħt dan il-Programm Speċifiku.
- (7) Għall-għanijiet ta' l-implimentazzjoni ta' dan il-programm, flimkien mal-kooperazzjoni koperta mill-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea jew minn Ftehim ta' Assoċjazzjoni, tista' tkun xierqa l-partecipazzjoni f'attivitajiet ta' kooperazzjoni internazzjonali, b'mod partikolari fuq il-bażi ta' Artikoli 2h, 101 u 102 tat-Trattat, ma' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali.
- (8) Fil-kuntest ta' l-attivitajiet ta' tkabbir u integrazzjoni, il-JRC għandu l-għan li jipromwovi l-integrazzjoni ta' organizzazzjonijiet u riċerkaturi ta' l-Istati Membri l-godda fl-attivitajiet tiegħu partikolarment fl-implimentazzjoni tal-komponenti xjentifiċi u teknoloġiċi ta' l-*acquis*, kif ukoll kooperazzjoni ikbar ma' dawk minn Pajjiżi Kandidati, dawk fil-proċess ta' l-adeżjoni. Huwa wkoll previst ftuħ progressiv fir-rigward tal-Pajjiżi Ġirien, speċifikament fuq temi prijoritarji tal-Politika Ewropea tal-Viċinat.
- (9) Attvitajiet ta' riċerka mwettqa taħt dan il-Programm Speċifiku għandhom jirrispettaw il-prinċipji fundamentali ta' l-etika, inklużi dawk li huma riflessi fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea.
- (10) Il-JRC għandu jkompli jiġġenera riżorsi addizzjonali permezz ta' attivitajiet kompetittivi; dawn jinkludu l-partecipazzjoni fl-azzjonijiet indiretti tal-Programm ta' Qafas, hidma ta' partijiet terzi u, f'livell inqas, l-esplojtazzjoni tal-proprietà intellettuali.
- (11) Għandha tiġi assigurata tmexxija finanzjarja tajba tal-Programm ta' Qafas u l-implimentazzjoni tiegħu bl-aktar mod effettiv u aċċessibbli possibbli, u l-partecipanti kollha għandu jkollhom aċċess faċli, f'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 tar-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej, ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2342/2002 tat-23 ta' Diċembru 2002 li jistipula r-regola dettaljata għall-implimentazzjoni tar-Regolament Finanzjarju u kull emenda futura.
- (12) Għandhom jittiehdu miżuri xierqa sabiex ma jsirux irregolaritajiet u frodi u għandhom jittiehdu l-passi meħtieġa sabiex jiġu rkuprati l-fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew

użati kif mhux suppost, skond ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej, ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2342/2002 tat-23 ta' Diċembru 2002 li jistipula r-regoli ddettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament Finanzjarju u kull emenda futura, ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Diċembru 1995 dwar il-protezzjoni ta' l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea¹⁰, (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tiproteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropej kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra¹¹ u r-Regolament (KE) Nru 1074/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF)¹².

- (13) Il-Kummissjoni għandha maż-żmien tiegħu l-miżuri sabiex issir evalwazzjoni indipendenti li tikkonċerna l-attivitajiet imwettqa fl-oqsma koperti minn dan il-programm.
- (14) Il-Kumitat Xjentifiku u Tekniku u l-Bord tal-Gvernaturi tal-JRC ġew ikkonsultati dwar il-kontenut xjentifiku u teknoloġiku ta' dan il-Programm Speċifiku.

ADOTTA DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

Il-Programm Speċifiku marbut ma' l-azzjonijiet diretti f'attivitajiet ta' riċerka u taħriġ li għandhom jitwettqu miċ-Ċentru ta' Riċerka Kongunta, minn hawn 'il quddiem "il-Programm Speċifiku" huwa b'dan adottat għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2007 sal-31 ta' Diċembru 2011.

Artikolu 2

Il-Programm Speċifiku għandu jstabbilixxi l-attivitajiet għall-azzjonijiet nukleari taċ-Ċentru ta' Riċerka Kongunta, u jappoġġa l-firxa shiħa ta' azzjonijiet ta' riċerka mwettqa b'kooperazzjoni trans-nazzjonali fl-oqsma tematiċi li ġejjin:

- (a) Il-ġestjoni ta' skart nukleari, l-impatt ambjentali u għarfien bażiku
- (b) Is-sikurezza Nukleari
- (c) Is-sigurtà nukleari

L-għanijiet u l-linji wiesgħa ta' dawk l-attivitajiet jingħataw fl-Anness I.

---

¹⁰ ĠU L 312, tat-23.12.1995, p. 1.

¹¹ ĠU L 292, tal-15.11.1996, p. 2.

¹² ĠU L 136, tal-31.5.1999, p. 8.

Artikolu 3

Skond l-Artikolu 3 tal-Programm ta' Qafas, l-ammont li jitqies meħtieġ għat-twettiq tal-Programm Speċifiku għandu jkun ta' EUR 539 miljun.

Artikolu 4

- (1) L-attivitajiet kollha ta' riċerka mwettqa taħt il-Programm Speċifiku għandhom jitwettqu f'konformità mal-prinċipji fundamentali ta' l-etika.
- (2) L-oqsma li ġejjin m'għandhomx jiġu finanzjati taħt dan il-programm:
  - attivitajiet ta' riċerka li huma pprojbiti fl-Istati Membri kollha,
  - attivitajiet ta' riċerka li għandhom jitwettqu fi Stat Membru fejn din it-tip ta' riċerka hija pprojbita

Artikolu 5

- (1) Il-Programm Speċifiku għandu jiġi implimentat permezz ta' azzjonijiet diretti kif stabbiliti fl-Anness II għall-Programm ta' Qafas.
- (2) Ir-regoli għall-partecipazzjoni u t-tixrid marbuta ma' azzjonijiet diretti għandhom japplikaw għal dan il-Programm Speċifiku.

Artikolu 6

- (1) Il-Kummissjoni għandha tfassal Programm ta' Hidma għall-implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku, li juri f'faktar dettall l-għanijiet u l-prijoritajiet xjentifiċi u teknoloġiċi elenkati fl-Anness I, u l-iskeda għall-implimentazzjoni.
- (2) Il-Programm ta' Hidma multi-annwali għandu jqis l-attivitajiet rilevanti ta' riċerka mwettqa mill-Istati Membri, l-Istati Assoċjati u organizzazzjonijiet Ewropej u internazzjonali. Għandu jiġi aġġornat fejn xieraq.

Artikolu 7

Il-Kummissjoni tiegħu l-miżuri xierqa sabiex issir l-evalwazzjoni indipendenti prevista fl-Artikolu 6 tal-Programm ta' Qafas li għandha titwettaq fir-rigward ta' l-attivitajiet imwettqa fl-oqsma koperti mill-Programm Speċifiku.

Artikolu 8

Din id-Deciżjoni hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussell,

*Għall-Kunsill
Il-President*

ANNEX – Il-Programm ta' l-Euratom tal-JRC

1. L-GHAN

Li jingħata appoġġ, immexxi mill-klijent, ta' natura xjentifika u teknika lill-politika ta' l-UE relatata ma' l-enerġija nukleari, ma' l-iżgurar ta' l-appoġġ għall-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politika tal-preżent u għar-risposta tal-ħtiġijiet godda tal-politika.

2. L-ISTRATEĠIJA

Il-missjoni tal-JRC hi li tagħti appoġġ, immexxi mill-klijent, ta' natura xjentifika u teknika għall-ħsieb, l-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politika tal-Komunità. Il-missjoni tal-JRC tenfasizza wkoll il-bżonn għall-JRC li jagħmel attivitajiet ta' riċerka ta' kwalità għolja b'rabta mill-qrib ma' l-industrija u entitajiet oħrajn u li tiżviluppa *networks* ma' istituzzjonijiet pubbliċi u privati fl-Istati Membri. Fl-attivitajiet kollha tal-JRC dawn iż-żewġ dimensjonijiet huma preżenti, iżda l-importanza rispettiva tagħhom tvarja minn appoġġ dirett lis-Servizzi tal-Kummissjoni għal riċerka bażika mehuda f'perspettiva wiesgħa Ewropea jew internazzjonali.

L-attivitajiet nukleari tal-JRC jaraw li jissodisfaw l-obbligi tar-Riċerka u l-Iżvilupp tat-Trattat ta' l-Euratom u li jappoġġjaw kemm lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri fil-qasam tas-salvagwardji u n-non-proliferazzjoni, l-immaniġġjar ta' l-iskart, is-sikurezza fl-installazzjoni nukleari u ċ-ċiklu tal-fjuwil, ir-radjoattività fl-ambjent u l-harsien mir-radjazzjoni.

L-għan ta' dan il-programm speċifiku huwa biex jiżviluppa u jgħaqqad flimkien l-għarfien, biex jipprovdi informazzjoni u appoġġ kruċjali ta' natura xjentifika/teknika għas-sikurezza/sigurtà u l-affidabilità, is-sostenibilità u l-kontroll ta' l-enerġija nukleari, inklużi l-aspetti relatati ma' sistemi innovattivi/tal-futur. Bis-sehem fl-azzjonijiet indiretti tal-Programm ta' Qafas ikun hemm impenn shiħ għal kumplimentarjetà mal-programmi ta' ħidma istituzzjonali, kif imsemmi fit-taqsimha 3 hawn taht.

Wieħed mill-elementi ta' tħassib illum il-gurnata fil-qasam nukleari hu t-telfa ta' l-għarfien espert u speċjalment it-teknoloġija u l-inġinerija għat-trattament tal-materjal radjoattiv u l-oqsma tar-radjazzjoni. Il-JRC se jkompli jaġixxi bħala referenza Ewropea għat-tixrid ta' l-informazzjoni, it-taħriġ u l-edukazzjoni għal xjenzjati żgħażaġħ.

3. L-ATTIVITAJIET

3.1. L-immaniġġjar ta' skart nukleari, l-impatt fuq l-ambjent u t-tagħrif bażiku

3.1.1. Karatterizzazzjoni, hażna u rimi ta' fjuwil użat

L-immaniġġjar ta' fjuwil użat u ta' skart nukleari b'livell għoli jinvolvi l-kundizzjonar tat-trasport, il-ħażna u r-rimi ġeoloġiku. Għan prinċipali hu li jiġi evitat ir-rilaxx ta' radjonuklidi fil-bijosfera fuq perjodu ta' żmien twil. Id-disinn, l-evalwazzjoni u t-tħaddim tas-sistema ta' ostakolazzjoni maħduma u naturali fuq il-perjodi ta' żmien relevanti huma komponenti prinċipali għall-kisba ta' dawn l-għanijiet u jiddependu *inter alia* fuq l-imġiba tal-fjuwil.

Il-*JRC* għandu l-għan li jikseb informazzjoni dwar l-imġieba fuq perjodu ta' żmien twil tal-fjuwil użat u li jiżviluppa metodi għall-evalwazzjoni affidabbli tas-sistemi maħduma bl-enfasi fuq l-integrità tal-pakketti ta' skart u l-*benchmarking* ta' kriterji ta' decizjoni orjentati fuq ir-riskju.

L-esperimenti fil-laboratorju dwar l-imġieba tal-fjuwil taht kundizzjonijiet rappreżentattivi għandhom jipprovdu kontribut relevanti għall-mudelli għal previzjonijiet fuq perjodu ta' żmien twil u jippermettu l-validazzjoni tagħhom. Il-*JRC* għandu wkoll jipparteċipa fi sforzi varji Ewropej għal soluzzjonijiet għar-rimi mingħajr periklu ta' l-iskart u jappoġġja b'mod attiv it-trasferiment ta' l-għarfien bejn pajjiżi differenti.

3.1.2. *Tqassim, Trażmutazzjoni u Kundizzjonar*

L-isfidi prinċipali ta' dan il-programm jibqgħu kemm l-aħjar użu tat-tqassim tal-fjuwil biex jiġu separati radjonuklidi b'ħajja twila magħzula kif ukoll il-fabbrikazzjoni u l-karatterizzazzjoni ta' miri mingħajr periklu u affidabbli għat-trażmutazzjoni ta' l-*actinide*.

L-istudju ta' dawn l-istrateġiji alternattivi ta' l-immaniġġjar ta' l-iskart qed ikompli jiġbed attenzjoni kbira, minħabba li dawn jistgħu jnaqqsu b'mod konsiderevoli l-periklu fuq perjodu ta' żmien twil tar-rimi ta' l-iskart. Għat-trażmutazzjoni, huma kkunsidrati reatturi, kemm veloċi u termali, flimkien ma' impjanti ddedikati għall-hruq ta' l-*actidine*. Hafna mill-kunċetti proposti għal sistemi ta' reatturi għall-futur jinkorporaw separazzjoni ta' radjonuklidi selettiva bħal din.

Tnaqqis kbir ta' l-ammont ta' radjonuklidi b'ħajja twila u tnaqqis sostanzjali tal-volum fl-impjanti ta' l-iskart għandhom iwasslu għall-iżvilupp ta' matriċi li ma jirreagixxux għall-kundizzjonar ta' HLW li, fuq perjodu ta' żmien twil, għandu jippreżenta titjib prinċipali fl-immaniġġjar ta' l-iskart nukleari.

Il-*JRC* se jopera impjanti ġodda għat-tqassim avanzat u għall-produzzjoni ta' l-fjuwils u l-miri (il-Laboratorju Minuri ta' l-*Actinides*) f'din iż-żona. Se jmexxi wkoll testijiet ta' l-irradjazzjoni fuq il-miri u l-fjuwils, kif ukoll jirriproduċi dejta nukleari bażika għat-trażmutazzjoni. Fl-aħħarnett, id-durabilità kimika tal-matriċi għal-ikkundizzjonar ta' l-*actinides* se tiġi determinata mill-istudji tal-korrużjoni u tal-lissija.

3.1.3. *Riċerka bażika ta' l-actinides*

L-attivitajiet bażiċi ta' riċerka jimmiraw li jipprovdu l-għarfien bażiku biex jirfed il-komprensjoni tal-proċessi fiżiċi fil-fjuwil nukleari (mill-produzzjoni ta' enerġija għall-immaniġġjar ta' l-iskart) u huma marbuta mill-qrib ma' l-attivitajiet tat-taħriġ u l-edukazzjoni. L-azzjonijiet ta' riċerka bażika se jiffukaw fuq il-propjetajiet termofiziċi tal-materjali, il-propjetajiet tal-wiċċ tas-sistemi li fihom l-*actinides* u l-propjetajiet fundamentali fiżiċi u kimiċi.

L-istabbilimenti tal-*JRC* bħal-Laboratorju ta' l-Utent ta' l-*Actinides* se jkompli jospita x-xjenzjati, b'mod partikolari, mill-universitajiet Ewropej.

3.1.4. *Dejta Nukeari*

Id-disinji proposti għall-*burners* ddedikati ta' l-*actinide* minuri u l-kunċetti avvanzati għal produzzjoni ta' l-enerġija nukleari jirriżultaw f'talbiet godda għal dejta nukleari bi preċiżjoni mtejba b'mod sinifikanti.

Il-*JRC* se jwettaq kejl ta' dejta nukleari għall-immaniġġjar ta' l-iskart nukleari. L-iżviluppi teknoloġiċi godda wasslu għal tiġib sinifikanti fil-kapaċitajiet tal-kejl. Il-*JRC* jhaddan sforz importanti fl-iżvilupp ta' teorija bażika nukleari għall-immudellar ta' reazzjonijiet mhux aċċessibbli b'modi sperimentali.

Il-metroloġija tar-radjunuklidi tikkomplimenta dan ix-xogħol permezz ta' kejl għal dejta aħjar dwar it-tmermir nukleari tal-materjali fissili u l-prodotti ta' fissjoni. Hemm bżonn ta' dejta sperimentali preċiża għal validazzjoni ta' teoriji u mudelli li fuqhom huma bbażati r-regolamenti dwar il-ħarsien mir-radjazzjoni.

3.1.5. *Applikazzjonijiet mediċi mir-riċerka nukleari*

Irriżultaw għadd ta' applikazzjonijiet mediċi mill-impjanti nukleari u l-għarfien espert tal-*JRC*. Dawn jiġu minn riċerka dwar il-produzzjoni ta' l-isotopi godda, mill-iżvilupp ta' materjali ta' referenza u mill-appoġġ għat-terapiji godda għall-kanċer. Il-*JRC* jimmira li jagħmel disponibbli dawn l-applikazzjonijiet godda għall-implimentazzjoni mill-ispertarjiet u l-industrija farmaċewtika.

3.1.6. *Il-Kejl tar-Radjuattività fl-ambjent*

Il-*JRC* qed japplika l-għarfien espert tiegħu fl-analiżi tat-traċċi għall-verifika ta' rimi u emissjonijiet minn installazzjonijiet nukleari. Ix-xogħol jinkludi wkoll studji dwar speċjazzjoni, il-mudelli ta' migrazzjoni fil-bijosfera u r-radju-tossikoloġija ta' l-*actinides*. Bil-ħsieb ta' dawn il-limiti godda għar-radjunuklidi fl-ingredjenti ta' l-ikel, il-*JRC* se jiżviluppa tekniki analitiċi u jipproduċi l-materjali korrispondenti ta' referenza. Se jiġi organizzat tqabbil inter-laboratorju mal-laboratorji ta' monitoraġġ ta' l-Istati Membri biex tiġi evalwata il-komparabbiltà tad-dejta ta' monitoraġġ rrapportata u għall-appoġġ ta' l-armonizzazzjoni tas-sistemi ta' kejl għar-radjuattività.

3.1.7. *Immaniġġjar ta' l-Għarfien, Tahriġ u Edukazzjoni*

Huwa importanti li l-generazzjonijiet ta' xjenzjati u inġiniera nukleari jsostnu u jiżviluppaw aktar l-għarfien tar-riċerka nukleari permezz ta' esperimenti, riżultati, interpretazzjonijiet u ħiliet miksuba fil-passat. Dan japplika l-iżjed għal oqsma fejn l-esperjenza ta' tliet deċennji ta' analiżi ta' prestazzjoni u sikurezza tar-reatturi kienu kkonċentrati f'għodod kumplessi u analitiċi bħall-mudelli u l-kodiċi tal-kompjuter. Il-*JRC* se jgħin biex jagħmel dan l-għarfien disponibbli, organizzat sew u dokumentat tajjeb u fl-appoġġ ta' attivitajiet ta' edukazzjoni oghla fl-Ewropa. Barraminnekk, il-*JRC* se jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' komunikazzjoni aħjar dwar il-kwistjonijiet nukleari, b'mod partikolari fir-relazzjonijiet ma' l-aċċettabiltà pubblika u iktar globalment dwar strateġiji għall-għarfien kumplessiv dwar l-enerġija.

3.2. Salvagwardji Nukleari

3.2.1. Sikurezza tar-reatturi nukleari

Sabiex jinżamm u jitjib il-livell ta' sikurezza tat-tipi ta' pjanti ta' enerġija nukleari kemm tal-Punent kif ukoll dawk Russi, għandhom jiġu estiżi u vvalidati l-metodoloġiji avvanzati u rfinati ta' evalwazzjoni tas-sikurezza. Se jitwettqu investigazzjonijiet immirati sperimentali biex jgħinu l-validazzjoni u l-verifika ta' l-għodod ta' evalwazzjoni għas-sikurezza u jtejbu l-għarfien tal-proċessi u l-fenomeni fiżiċi bażiċi. Il-*JRC* huwa involut bi shiħ fl-isforzi internazzjonali għas-sikurezza avvanzata tar-reatturi nukleari.

3.2.2. Is-sikurezza tal-fjuwil nukleari fir-reatturi ta' l-enerġija li qed joperaw fl-UE

Is-sikurezza tal-fjuwil tiffoka fuq il-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tal-konsegwenzi ta' l-inċidenti ipotetiċi. Iż-żewġ aspetti ewlenin f'dan il-qasam ta' riċerka huma l-integrità mekkanika ta' l-assemblaġġ tal-fjuwils waqt il-ħajja tar-reattur, u r-rispons tal-fjuwil għal kundizzjonijiet transitorji u għal kundizzjonijiet ta' inċidenti gravi bir-reatturi sakemm tinħall il-qalba.

F'dan il-kuntest il-*JRC* huwa involut fl-istrategġija kurrenti ta' l-iżvilupp tal-fjuwil mmirata biex ittejjeb is-sikurezza u tnaqqas il-ħażniet ċivili u militari tal-plutonju. Il-*JRC* se juża l-*HFR* biex jittestja l-imġieba u l-propjetajiet tal-fjuwil. Se jsir ukoll kejl tal-propjetajiet li jaffettwaw il-prestazzjoni.

3.2.3. It-thaddim sikur ta' Sistemi Avvanzati ta' l-Enerġija Nukleari

Madwar id-dinja kollha, strategġiji tar-reatturi godda huma kkunsidrati bħala tema għal riċerka miftuħa; per eżempju, ix-xenarju tal-*Generation IV Roadmap*, ispirati minn evalwazzjoni komprensiva li tinkludi t-thassib tal-pubbliku, bħas-sikurezza mtejjba, inqas skart u rezistenza ahjar għall-proliferazzjoni.

Huwa essenzjali li l-*JRC* jkun parti, direttament u fil-koordinazzjoni tal-kontributi Ewropej, f'din l-inzjattiva globali fejn huma involuti l-organizzazzjonijiet prinċipali tar-riċerka. Dan jinkludi primarjament l-aspetti ta' sikurezza u salvagwardja taċ-ċikli nukleari tal-fjuwil, b'mod partikolari l-karatterizzazzjoni, it-testijiet u l-analiżi tal-fjuwils godda. Se jiġu indirizzati l-iżvilupp tal-miri għas-sikurezza u l-kwalità, ir-rekwiziti għas-sikurezza u l-metodoloġija avvanzata għall-evalwazzjoni tar-reatturi. Din l-informazzjoni se tiġi mxerrda sistematikament lill-awtoritajiet ta' l-Istati Membri interessati u s-servizzi tal-Kummissjoni, b'mod partikolari permezz ta' laqgħat regolari ta' koordinazzjoni.

3.3. Sigurtà nukleari

3.3.1. Salvagwardji Nukleari

L-attivitajiet tal-*JRC* f'dan il-qasam huma magħmula minn appoġġ tekniku għas-servizzi tal-Kummissjoni, fl-ambitu tat-Trattat EURATOM, u għall-IAEA (Aġenzija Internazzjonali dwar l-Enerġija Atomika), fl-ambitu tat-Trattat tan-Non-Proliferazzjoni. L-għan huwa li jiġu implimentati għodod ahjar u iktar awtomazzjoni għall-analiżi ta' l-informazzjoni biex jitnaqqas kemm l-ammont ta' xogħol ta' l-ispettur kif ukoll it-toqol fuq l-industrija nukleari.

Għalkemm il-*JRC* għandu iktar minn 30 sena esperjenza fl-appoġġ tat-Trattati tal-Euratom u tan-Non-Proliferazzjoni, t-titjib u l-innovazzjonijiet tekniċi jkomplu jinħtiegu sabiex jinplimentaw il-politika li qed tevolvi tas-salvagwardji. L-attività tal-*JRC*, waqt li tevolvi biex tlaħħaq ma' dawn l-miri, se tkompli tinkludi kemm verifika u individwazzjoni kif ukoll teknoloġiji ta' trażżin u sorveljanza, metodi ta' miżuri għall-materjal nukleari, il-produzzjoni ta' materjali ta' referenza nukleari, u li jingħata taħriġ, speċjalment lill-ispetturi ta' l-IAEA u tal-Kummissjoni.

3.3.2. *Protokoll Addizzjonali*

Il-Protokoll Addizzjonali jimmira biex jiżgura l-assenza ta' l-operazzjonijiet nukleari mhux dikjarati. Fl-implimentazzjoni tiegħu jeħtieġ għadd ta' tekniki li huma differenti minn dawk involuti fil-verifika tal-kontinwazzjoni tal-materjal nukleari. Jeħtieġ deskrizzjoni globali ta' l-attivitajiet nukleari ta' pajjiż, dispożizzjoni għal dikjarazzjonijiet estensivi tal-postijiet u rekwiżiti ta' spezzjonijiet iktar varjati. Dawn jistgħu jinkludu monitoraġġ mhux fuq il-post u attivitajiet ta' monitoraġġ barra il-konfini ta' l-impjant u analiżi tal-partiċella ta' l-ambjent bħala għodda biex tiskopri attivitajiet nukleari mhux iddikjarati.

L-għanijiet tal-*JRC* huma li jersaq lejn aġġornament f'waqtu tat-trasferimenti tal-materjal nukleari u analiżi ta' informazzjoni integrata. Il-*JRC* se jaħdem b'mod partikolari fuq l-iżvilupp u l-validazzjoni ta' l-għodod għall-analiżi ta' informazzjoni u fuq metodoloġija bbażata fuq analiżi ta' sistemi.

3.3.3. *Kollezzjoni ta' Informazzjoni minn kull sors dwar in-Non-Proliferazzjoni Nukleari*

Bil-għan li jingħata appoġġ lis-servizzi tal-Kummissjoni u għall-kollaborazzjoni ma' l-IAEA u l-awtoritajiet ta' l-Istati Membri, il-*JRC* se jkompli jiġbor sistematikament u janalizza informazzjoni minn sorsi varji (internet, letteratura speċjalizzata, *databases*) dwar kwistjonijiet ta' non-proliferazzjoni nukleari (possibilmment b'estensjoni fid-*WMD* (Armi tal-Qirda tal-Massa) u sistemi oħra ta' konsenja). Din l-informazzjoni ser tintuża biex tipproduċi rapporti dwar il-pajjiż fejn l-evoluzzjoni ta' l-attivitajiet nukleari u ta' l-importazzjoni u/jew l-esportazzjoni tat-tagħmir u t-teknoloġija nukleari għall-użu doppju jew dirett fil-pajjiżi magħżula se jiġu segwiti mill-qrib. L-informazzjoni minn dawn is-sorsi miftuħa se tiġi sostnuta permezz ta' ritratti bis-satellita. Sabiex tinfed dan ix-xogħol, il-*JRC* se jiżviluppa iktar fil-fond it-tiftix bl-internet multilingwi u t-teknoloġiji tat-tiftix tat-tagħrif (*data mining*).

3.3.4. *Il-ġlieda kontra it-traffikar illicitu tal-materjali nukleari, inkluż l-analiżi forensika nukleari*

L-individwazzjoni u l-identifikazzjoni tal-materjal nukleari trasportat jew maħzun illegalment jikkostitwixxu linja maġġuri ta' difiża kontra t-traffikar illicitu. Ix-xjenza forensika nukleari tipprovdi hjiel dwar l-orijini tal-materjal maqbud. L-istabbiliment ta' pjanijiet xierqa ta' rispons għat-trattament tal-każijiet ta' l-individwazzjoni tibqa' kwistjoni importanti. Fil-qasam tal-forensiċi nukleari u t-traffikar illicitu l-*JRC* ser iżid il-kollaborazzjoni tiegħu ma' l-awtoritajiet nazzjonali u l-organizzazzjonijiet internazzjonali (ITWG, IAEA, eċċ.).

Aspetti etici

Waqt l-implimentazzjoni ta' dan il-programm u fl-attivitajiet ta' riċerka li johorġu minnu, prinċipji fundamentali ta' l-etika għandhom jiġu rispettati. Dawn jinkludu, fost l-oħrajn, il-prinċipji riflessi fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-UE, inklużi dawn li ġejjin: il-protezzjoni tad-dinjità u tal-ħajja tal-bniedem, il-protezzjoni tad-*data* personali u l-privatezza, kif ukoll il-ħarsien ta' l-annimali u ta' l-ambjent skond il-liġi Komunitarja u l-aħħar verżjonijiet tal-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti, il-linji ta' gwida u l-kodiċi ta' kondotta, bħalma huma d-Dikjarazzjoni ta' Helsinki, il-Konvenzjoni tal-Kunsill ta' l-Ewropa dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-Bijomedicina ffirmata f'Oviedo fl-4 ta' April 1997, u l-Protokoll Addizzjonali tagħha, il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal, id-Dikjarazzjoni Universali dwar il-ġenoma tal-bniedem u drittijiet tal-bniedem adottata mill-UNESCO, il-Konvenzjoni tan-NU dwar l-Armi Bijoloġiċi u Tossiċi (*BTWC*), it-Trattat Internazzjonali dwar ir-Riżorsi ġenetiċi tal-Pjanti għall-Ikel u l-Agrikoltura, u r-riżoluzzjonijiet rilevanti ta' l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (*WHO*).

L-opinjoni tal-Grupp Ewropew ta' Konsulenti dwar l-Implikazzjonijiet Etiċi tal-Bijoteknoloġija (1991-1997) u l-opinjoni tal-Grupp Ewropew dwar l-Etika fix-Xjenza u Teknoloġiji godda (mill-1998 'l quddiem) se jiġu kunsidrati.

Konformement mal-prinċipju tas-sussidjarjetà u tal-perspettivi differenti li jeżistu fl-Ewropa, il-partecipanti fil-proġetti ta' riċerka għandhom jikkonformaw mal-leġiżlazzjoni, regolamenti u regoli etiċi kurrenti fil-pajjiżi li fihom tkun ser ssir ir-riċerka. F'kull każ, ikunu japplikaw id-dispożizzjonijiet nazzjonali, u l-ebda riċerka pprojbita fi kwalunkwe Stat Membru jew fi kwalunkwe pajjiż ieħor ma tkun meġġuna minn finanzjamenti Komunitarji għat-twertiq f'dak l-Istat Membru jew f'dak il-pajjiż.

Fejn ikun xieraq, il-partecipanti fil-proġetti ta' riċerka għandhom jiksibu l-approvazzjoni tal-kumitati rilevanti nazzjonali jew lokali ta' l-etika qabel il-bidu ta' l-attivitajiet ta' *RTD*. Il-Kummissjoni sejra sistematikament timplimenta revizjoni etika fir-rigward ta' proposti li jkollhom x'jaqsmu ma' kwistjonijiet etikament sensitivi, jew li fihom l-aspetti etiċi ma jkunux ġew trattati b'mod adegwat. F'kazijiet speċifiċi, revizjoni etika tista' ssir waqt l-implimentazzjoni ta' proġett.

Il-Protokoll dwar il-ħarsien u l-benessri ta' l-annimali li huwa anness mat-Trattat jeħtieġ li l-Komunità tagħti kas lill-ħtigijiet tal-benessri ta' l-annimali fil-formulazzjoni u l-implimentazzjoni tal-politika Komunitarja inkluż ir-riċerka. Id-Direttiva tal-Kunsill 86/609/KEE dwar il-ħarsien ta' l-annimali użati għal għanijiet sperimentali jew xjentifiċi oħra teħtieġ li l-esperimenti kollha għandhom jitfasslu b'tali mod li jevitaw sitwazzjonijiet ta' twegħir u ta' uġiġ u tbatija bla bżonn għall-annimali li jintużaw fl-esperiment; li jintuża l-inqas numru ta' annimali; li jiġu involuti annimali bl-inqas grad ta' sensitività newrofizjoloġika; u li jiġi kkawżat l-inqas uġiġ, tbatija jew deni permanenti. L-alterazzjoni tal-wirt ġenetiku ta' l-annimali u l-klonazzjoni ta' l-annimali tista' tkun ikkunsidrata biss jekk il-miri huma etikament ġustifikati u l-kundizzjonijiet huma tali li l-ġid ta' l-annimali huwa garantit u l-prinċipji tal-bijodiversità huma rispettati.

Matul l-implimentazzjoni ta' dan il-programm, il-Kummissjoni sejra ssegwi regolarment il-progress xjentifiku u d-dispożizzjonijiet nazzjonali u internazzjonali sabiex tikkunsidra kull żvilupp.

DIKJARAZZJONI LEGIŻLATTIVA FINANZJARJA

1. **ISEM IL-PROPOSTA : PROGRAMM SPECIFIKU LI GHANDU JITWETTAQ PERMEZZ TA' AZZJONIJIET DIRETTI MIC-ĊENTRU TA' RIĊERKA KONGUNTA LI JIMPLIMENTA IS-7 QAFAS TA' PROGRAMM TAHT IL-KOMUNITÀ EWROPEA GHALL-ENERĠIJA ATOMIKA (EURATOM) GHAL RIĊERKA NUKLEARI U ATTIVITAJIET TA' TAHRIĠ (2007 TO 2011).**

2. **QAFAS ABM/ABB**

Oqsma ta' Politika kkonċernati u Attivitàjiet assoċjati:

Riċerka Diretta

3. **LINJI TAL-BAĠIT**

3.1. **Linji tal-Baġit (linji ta' thaddim u linji ta' assistenza teknika u amministrattiva relatati (eż- linji B..A)) li jinkludu l-intestaturi :**

10 01 05 Nefqa ta' sostenn għal operazzjonijiet tal-qasam tal-politika ta' riċerka diretta
10 03 Approprijazzjonijiet operattivi għar-riċerka ffinanzjata direttament

(nomenklatura baġitarja finali għas-seba' Programm ta' Qafas se jiġi stabbilit meta jasal il-waqt)

3.2. **Tul ta' l-azzjoni u ta' l-impatt finanzjarju:**

L-2007-2013 sugġett għall-approvazzjoni tal-qafas il-ġdid tal-perspettivi finanzjarji

3.3. **Karatteristiċi tal-baġit (*żid ir-ringieli jekk hu meħtieġ*)**

Linja tal-Baġit	Tip ta' nefqa		Ġdida	Kontribuzzjoni ta' l-EFTA	Kontribuzzjonijiet minn pajjiżi applikanti	Intestatura fil-perspettiva finanzjarja
10 01 05	Mhux komp	Mhux diff	IVA	LE	IVA	Le [1a]
10 03	Mhux komp	diff ¹³	IVA	LE	IVA	Le [1a]

¹³ Minn issa 'l quddiem approprjazzjonijiet minghajr distinzjoni jkunu riferuti bhala NDA.

4. SOMMARJU TAR-RIŻORSI

4.1. Riżorsi Finanzjarji

4.1.1. Sommarju ta' approprjazzjonijiet għall-impenji (AI) u approprjazzjonijiet ta' hlasijiet (AH)¹⁴

miljuni ta' EUR (sa 3 postijiet deċimali)

Tip ta' nefqa	Numru tas-Sezzjoni	2007	2008	2009	2010	2011	Total
---------------	--------------------	------	------	------	------	------	-------

Nefqa operazzjonali¹⁵

Approprjazzjonijiet għall-impenji (AI)	8.1	a	280.916	358.377	477.708	493.220	527.103	2,137.324
Approprjazzjonijiet għall-hlasijiet (AH)		b	112.366	277.626	354.780	440.367	1,002.185 ¹⁶	2,137.324

Nefqa amministrattiva skond l-ammont ta' referenza¹⁷

Assistenza teknika u amministrattiva (NDA)	8.2.4	c	177.503	190.795	197.945	203.300	184.647	954.188
--	-------	---	---------	---------	---------	---------	---------	---------

AMMONT TOTALI TA' REFERENZA

Approprjazzjonijiet għall-impenji (AI)		a+c	458.419	549.172	675.653	696.520	711.748	3,091.512
Approprjazzjonijiet għall-hlasijiet (AH)		b+c	289.869	418.421	552.421	643.667.725	1,186.830 ¹⁸	3,091.512

¹⁴ Dawn iċ-ċifri jirreferu għall-infiq għall-Programm ta' Qafas Euratom kollu kemm hu - ara KUMM(2005) 119.

¹⁵ In-nefqa ma taqax taht il-Kapitolu xx 01 tat-Titlu xx ikkonċernat.

¹⁶ L-approprjazzjonijiet għall-hlasijiet jirreferu għall-2011 u s-snin ta' wara.

¹⁷ Nefqa skond artikolu xx 01 05 tat-Titlu xx.

¹⁸ L-approprjazzjonijiet għall-hlasijiet jirreferu għall-2011 u s-snin ta' wara.

Nefqa amministrattiva skond l-ammont ta' referenza¹⁹

Riżorsi umani u nefqa assoċjata (NDA)	8.2.5	d	4.986	5.085	5.187	5.291	5.397	25.946
Spejjeż amministrattivi, hlief għal riżorsi umani u spejjeż assoċjati, mhux inklużi fl-ammont ta' referenza (NDA)	8.2.6	e	0.148	0.151	0.154	0.157	0.160	0.770

Prezz finanzjarju totali indikattiv ta' l-intervent

TOTAL ta' AI li jinkludi l-ispiza għar-Riżorsi Umani	a+c+d+e	463.553	554.408	680.994	701.968	717.305	3,118.228
TOTAL ta' AH li jinkludi l-ispiza għar-Riżorsi Umani	b+c+d+e	295.003	423.657	558.066	649.115	1,195.387 ²⁰	3,118.228

Dettalji tal-kofinanzjament

Jekk il-proposta tinvolvi kofinanzjament minn Stati Membri, jew istituzzjonijiet ohra (jekk jogħġbok speċifika liema), stima tal-livell ta' dan il-kofinanzjament għandu jkun indikat fit-tabella ta' taht (linji ohra jistgħu jkunu miżjuda jekk ikunu indikati istituzzjonijiet differenti biex jkun provdut il-kofinanzjament):

miljuni ta' EUR (sa 3 postijiet deċimali)

Entità tal-kofinanzjament		Sena n	n + 1	n +2	n +3	n +4	n + 5 u wara	Total
.....	f							
TOTAL ta' AI inkluz il-kofinanzjament	a+c+d+e+f							

¹⁹ Nefqa skond artikolu xx 01 minbarra artikoli xx 01 05.

²⁰ L-appropriazzjonijiet għall-hlasijiet jirreferu għall-2011 u s-snin ta' wara.

4.1.2. *Kompatibilità mal-Programmazzjoni Finanzjarja*

- Il-proposta hija kompatibbli mal-programmazzjoni finanzjarja ezistenti. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' Frar 2004 dwar il-perspettivi finanzjarji 2007-2013 COM (2004) 101).
- Il-proposta se tinvolvi il-riprogrammazzjoni ta' l-intestatura rilevanti fil-perspettiva finanzjarja.
- Il-proposta tista' tirrikjedi l-applikazzjoni tad-dipożizzjonijiet tal-Ftehim Interistituzzjonali²¹ (jigifieri strument ta' flessibilità jew revizjoni tal-perspettiva finanzjarja).

4.1.3. *Impatt finanzjarju fuq l-introjtu*

- Il-proposta m'għandha l-ebda implikazzjoni finanzjarja fuq l-introjtu
- Il-proposta għandha impatt finanzjarju – l-effett fuq l-introjtu huwa kif ġej:

Ċerti Stati assoċjati jistgħu jikkontribwixxu lil fond supplimentari tal-programm ta' qafas permezz ta' ftehimiet ta' assoċjazzjoni.

miljuni f'EUR (sa post decimale)

Linja tal-Baġit	Introjtu	Qabel l-azzjoni [Sena n-1]	Is-sitwazzjoni wara l-azzjoni							
			[Yea r n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]		
	<i>a) Introjtu f'termini assoluti</i>									
	<i>b) Tibdil fl-introjtu</i>	Δ								

Jekk jogħġbok speċifika kull introjtu involut fil-linja tal-baġit, billi żżid in-numru meħtieġ ta' ringieli fil-lista jekk ikun hemm effett fuq iktar minn linja waħda tal-baġit.

4.2. **Rizorsi Umani FTE (li jinkludu uffiċjali) - ara d-dettall taħt punt 8.2.1.**

Htiġijiet annwali	2007	2008	2009	2010	2011
Numru totali ta' rżorsi umani ²²	1.944	1.944	1.944	1.944	1.944

²¹ Ara punti 19 u 24 għal ftehim Interistituzzjonali.

²² Iċ-ċifri indikati fit-tabella jirreferu biss għall-istaff iffinanzjat mill-pjan ta' stabbiliment għall-azzjonijiet diretti kollha taħt ir-responsabilità tad-DĠJRC. Għalhekk dawn iċ-ċifri ma fihomx il-karigi tal-pjan ta' stabbiliment

Din iċ-ċifra ma fihix l-istaff għal żmien qasir iżda tkopri l-uffiċjali awtorizzati fuq it-tabella ta' l-istaff tal-*JRC*.

5. KARATTERISTIĊI U GHANIJIET

5.1. Għandhom jintlaħqu fuq perjodu ta' żmien fil-qosor jew fit-tul

L-attivitajiet nukleari tal-*JRC* għandhom l-għan li jissodisfaw l-obbligi ta' l-*R&D* tat-Trattat ta' l-Euratom u jipprovdu appoġġ xjentifiku u tekniku skond il-ħtiġijiet tal-klijent fil-proċess tat-tfassil ta' politika ta' l-UE relatata ma' l-enerġija nukleari, waqt li jiżguraw sostenn għall-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politika eżistenti u li jirrispondu għal domandi ġodda ta' politika.

5.2. Il-valur miżjud ta' l-involviment Komunitarju u l-koerenza tal-proposta ma' strumenti finanzjarji oħra u sinerġija possibbli

L-attivitajiet tal-*JRC* għandhom l-għan li jissodisfaw l-obbligi ta' l-*R&D* tat-Trattat ta' l-Euratom u jappoġġjaw kemm il-Kummissjoni kif ukoll l-Istati Membri fil-qasam tas-salvagwardi u n-non-proliferazzjoni, l-immaniġġjar ta' l-iskart, is-sikurezza ta' l-impjanti nukleari u taċ-ċiklu tal-fjuwil, ir-radjuattività fl-ambjent u l-harsien mir-radjazzjoni.

5.3. Għanijiet, riżultati mistennija u indikaturi relatati mal-proposta fil-kuntest tal-qafas ta' l-ABM

Ix-xogħol se jiffoka fuq it-temi politiċi li ġejjin, kif indikat fl-Anness.

1. Immaniġġjar ta' l-iskart nukleari, impatt ambjentali u għarfien bażiku

2. Sikurezza Nukleari

3. Sigurtà Nukleari

5.4. Metodu ta' Implimentazzjoni (indikattiv)

Uri hawn taħt il-metodu/i li magħżul(a) għall-implimentazzjoni ta' l-azzjoni.

Ġestjoni centralizzata

---

mill-baġit operattiv u l-karigi mill-pjan ta' stabbiliment għall-azzjonijiet indiretti - ara d-dokumenti KUMM(2005) 440, 441, 442, 443, 444.

- Direttament mill-Kummissjoni
- Indirettament b'delega lil:
  - Aġenziji eżekuttivi
  - Korpi mwaqqfa mill-Komunitajiet kif imsemmija fl-artikolu 185 tar-Regolament Finanzjarju
  - Korpi tas-settur pubbliku nazzjonali/korpi b'missjoni fis-servizz pubbliku
- Ġestjoni maqsuma jew deċentralizzata*
  - Ma' Stati Membri
  - Ma' pajjiżi Terzi
- Ġestjoni kongunta ma' organizzazzjonijiet internazzjonali (jekk joghġbok speċifika)*

Kummenti rilevanti:

6. MONITORAĠĠ U EVALWAZZJONI

6.1. Ġenerali

Il-*JRC* jappoġġa ċ-ċikli ta' ppjanar, eżekuzzjoni, monitoraġġ u evalwazzjoni annwali u multiannwali (jiġifieri l-Programm ta' Qafas ta' Riċerka) permezz ta' sett stabbilit ta' indikaturi ewlenin tar-rendiment u attivitajiet speċifiċi ta' evalwazzjoni.

Il-*JRC* jipprovdi appoġġ xjentifiku u teknoloġiku lill-utenti (il-maġġoranza fil-Kummissjoni) permezz ta' Programm ta' Hidma b'madwar mitt azzjoni. Il-metodoloġiji, l-indikaturi u l-kriterji huma użati tul is-sett kollu ta' azzjonijiet u linji interni tal-*JRC* għall-baġit. Għalhekk, eżerċizzju ta' evalwazzjoni tipikament ikopri għadd kbir jekk mhux il-linji tal-baġit kollha tal-Programm ta' Hidma tal-*JRC*.

6.2. Sistema ta' monitoraġġ

Fuq bażi annwali wara d-deċizzjoni tal-Kummissjoni²³ dwar l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' Ċentru Kongunt ta' Riċerka u skond l-obbligi li jhorgu mill-Programmi Speċifiċi (partijiet

²³ ĠU L 107, tat-30.4.1996, p. 12 - 96/282/Euratom.

nukleari u mhux nukleari), il-Bord tal-Gvernaturi tal-*JRC* jimplimenta l-monitoraġġ annwali ta' l-implimentazzjoni tal-Programm ta' Hidma tal-*JRC* bl-osservazzjonijiet tiegħu dwar ir-rapport annwali tal-*JRC*. Kollegament addattat mal-Monitoraġġ Annwali ta' Azzjonijiet Indiretti huwa assigurat.

6.3. Evalwazzjoni

Il-*JRC* janalizza r-risultati u l-impatt tal-azzjonijiet tiegħu fuq bażi annwali, permezz ta' metodoloġija *ex-post* applikata fi proċess minn esperti fil-qasam. Ir-risultati ta' din l-analiżi jidhlu direttament fl-ippjanar għall-programm ta' hidma tas-sena ta' wara. L-indikaturi u l-kriterji użati fid-dokument ta' azzjoni perjodika jirrelata direttament mar-risultati ta' l-azzjonijiet u ma' l-Indikaturi Ewlenin tar-Rendiment.

S'issa l-*JRC* għamel studji dwar is-sodisfazzjon ta' l-utenti fuq bażi bi-annwali. Il-ħsieb tal-Programm ta' Qafas il-ġdid huwa li jġidda l-ħal gradwalment sistema biex jingabar *feedback* kontinwu ta' l-utenti li jkun marbut ma' sħarriġ annwali ta' l-azzjonijiet.

Skond ir-regoli u l-prassi t-tajba tal-Kummissjoni dwar l-attivitajiet ta' evalwazzjoni tagħha, se jkun hemm evalwazzjoni ta' nofs it-terminu 3 snin u nofs wara l-bidu tal-Programm ta' Qafas ta' Ricerka li jidur seba' snin. Din l-evalwazzjoni trid issir minn esperti esterni ta' l-oġġla livell u għandha tkopri l-informazzjoni strutturata miġbura fid-dokument annwali ta' l-azzjonijiet kif ukoll sorsi oħra bħal studji dwar is-sodisfazzjon ta' l-utenti.

Fl-aħħarnett, evalwazzjoni *ex-post* għandha ssir fi tmiem il-Programm ta' Qafas ta' seba' snin.

6.3.1. Evalwazzjoni *ex-ante*

Filwaqt li l-programm tal-*JRC* jiġi aġġornat kull sena, il-progress jiżviluppa fuq perjodu itwal ta' zmien. Għalhekk, id-dokument annwali ta' azzjonijiet jipprovdi wkoll komponent qawwi ta' evalwazzjoni *ex-ante*.

6.3.2. *Miżuri meħuda wara evalwazzjoni intermedja/ex-post (taġġlim minn esperjenzi simili fil-passat)*

Evalwazzjonijiet li saru fil-passat urew speċifitàjiet dwar l-hidmet il-*JRC*, li jehtieġu li r-regoli bażiċi interni tal-Kummissjoni (jiġifieri l-analiżi tar-risultati, l-effettività, l-effiċjenza,

l-effetti sekondarji, sostenibilità eċċ.) ikunu tradotti fil-kuntest speċifiku tal-*JRC*. Dawn l-ispeċifitàjiet huma li:

- (1) Il-*JRC* jimplementa l-Programm ta' Hidma tiegħu b'madwar mitt azzjoni, li mbagħad jappoġġaw il-politika tal-Kummissjoni
- (2) M'hemm ebda mudell standard tar-rabta tal-benefiċċju ma' l-ispiza li jista' jkun applikat għall-operat u l-evalwazzjoni ta' l-attivitajiet tal-*JRC*.
- (3) L-impatt li jhalli x-xogħol tal-*JRC* huwa fuq il-livell ta' dawk li jiehdu d-deċizjonijiet fl-Ewropa, mhux tas-soċjetà Ewropea in generali.

Lanqas huwa biżżejjed għall-*JRC* li jkejje l-ir-riżultati tagħha bhala organizzazzjoni xjentifika, li diġà hija sfida fiha nnifisha. Meta tgħaqqad l-aspetti tal-organizzazzjoni xjentifika u l-karattru ta' servizz tal-Kummissjoni, l-isfida reali għall-*JRC* hija li jkejje l-impatt tal-attivitajiet tiegħu, l-ewwel fuq dawk li jfasslu l-politika mbagħad fuq il-politika li jkunu fasslu.

Wara l-lezzjonijiet bażiċi li ħarġu mill-aħħar Programm ta' Qafas, il-*JRC* qed tfassal l-attivitajiet dejjem aktar b'tali mod li jistgħu jkunu suġġetti għal evalwazzjoni li tassew ikollha tifsira. Barra minn hekk, għall-analizi shiħa tar-riżultati komplessivi tal-*JRC*, ikun hemm bżonn li r-riżultati ta' l-evalwazzjoni ta' l-azzjonijiet kollha individwali jiġu integrati. Għalhekk, l-evalwazzjonijiet tal-*JRC* issa huma akkumpanjati minn sett ta' attivitajiet ta' appoġġ li jipprovdu informazzjoni strutturata biex jappoġġjaw

- l-evalwazzjonijiet multi annwali, dawk ta' nofs it-terminu u *ex-post*.
- Bhala konsegwenza il-*JRC* żviluppa u implimenta Revizjonijiet ta' Azzjoni Perjodiċi (PAR) li janalizzaw r-riżultati ta' l-azzjonijiet individwali tagħha fl-2003 u 2004. PAR għandha diversi għanijiet:
  - Tanalizza l-Azzjonijiet tal-*JRC* skond metodoloġija defnita sew;
  - Tappoġġa l-ippjanar għal programm ta' hidma tas-sena ta' wara;
  - Twassal għal *data base* li tappoġġa diversi obbligi ta' rappurtar;
  - Tibni *data base* semi-kwantitattiva għall-benefiċċju ta' l-evalwazzjonijiet futuri tal-*JRC*;
  - Tippermetti li jitnisslu indikaturi ta' livell korporattiv minn livelli varji aktar baxxi inkuż l-livell ta' Azzjoni.

Il-mekkanizmu analitiku tal-PAR isir fuq bażi annwali u se jkompli jkun żviluppat fil-Programm Speċifiku attwali.

6.3.3. *Termini u frekwenza ta' evalwazzjoni futura*

Ir-reviżjoni ta' azzjoni perjodika u l-monitoraġġ ta' l-implimentazzjoni tal-Programm ta' Qafas se jsiru kull sena. L-istharrig dwar is-Sodisfazzjon tal-Klijenti bhalissa qed isir kull sentejn. Fil-futur proċess li jkun aktar kontinwi jista' jkun introdott gradwalment. L-evalwazzjoni ta' nofs it-terminu għandha titwettaq 3 snin u nofs wara l-bidu tas-seba' Programm ta' Qafas. L-evalwazzjoni *ex-post* fl-aħhar tas-seba' Programm ta' Qafas.

7. **MIZURI KONTRA L-FRODI**

Għandhom jittiehdu wkoll il-mizuri meħtieġa biex ma jithallewx isiru l-irregolaritajiet u l-frodi, u għandhom jittiehdu wkoll il-passi meħtieġa biex jingabru lura fondi li jkunu ntilfu, thallsu bi zball jew intuzaw b'mod mhux korrett skond ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Gunju 2002 dwar ir-Regolament finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej, ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2348/2002 tat-23 ta' Diċembru 2002 li jistipola regoli dettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill u kull emenda tal-futur, ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Diċembru dwar il-protezzjoni ta' l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea²⁴, (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra²⁵ u r-Regolament (KE) Nru 1074/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar investigazzjonijiet imwettqa mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF)²⁶.

---

²⁴ ĠU L 312, tat-23.12.1995, p. 1

²⁵ ĠU L 292, tal-15.11.1996, p. 2

²⁶ ĠU L 136, tal-31.5.1999, p. 8.

8. DETTALJI TAR-RIŻORSI

8.1. L-ghanijiet tal-proposta fit-terminu tal-valur finanzjarju tagħhom

Approprijazzjonijiet obligatorji f'miljuni ta' EUR (sa 3 postijiet deċimali)

(Intestauri ta' l-Ghanijiet, azzjonijiet u riżultati għandhom ikunu provduti)	Sena 2007	Sena 2008	Sena 2009	Sena 2010	Sena 2011	Total
	Nefqa totali	Nefqa totali	Nefqa totali	Nefqa totali	Nefqa totali	Nefqa totali
IMMANIĠĠJAR TA' L-ISKART NUKLEARI, IMPATT AMBJENTALI U GħARFIEN BAŻIKU						
SIKUREZZA NUKLEARI						
SIGURTÀ NUKLEARI						
SPIŻA TOTALI	101,533	104,581	107,750	110,948	114,265	539,077

8.2. Nefqa Amministrattiva

8.2.1. Ammont u tip ta' riżorsi umani

Tipi ta' kariga		Staff li għandhom jiġi assenjat għall-ġestjoni ta' l-azzjoni permezz ta' riżorsi ezistenti u/jew addizzjonali (numru ta' postijiet/FTEs)
-----------------	--	---

		2007	2008	2009	2010	2011
Uffiċjali jew staff temporanj u ²⁷ (XX 01 01)	A*/AD					
	B*, C*/AST					
Staff iffinanzjat ²⁸ minn l-art. XX 01 02						
Staff ieħor ²⁹ iffinanzjati minn l-art. XX 01 04/05		2480	2.480	2.480	2.480	2.480
TOTAL ³⁰		2.480	2.480	2.480	2.480	2.480

Din il-preżentazzjoni tirrifletti s-sitwazzjoni tal-*JRC* fejn l-istaff huma primarjament “*JRC*” u – bl-eċċezzjoni ta’ staff li għandhom x’jaqsmu direttament mal-proġett ta’ riċerka – ġestiti bħala grupp wiehed għall-attivitajiet nukleari u dawk li mhumiex nukleari staff ta’ appoġġ jistgħu jaħdmu għaż-żewġ programmi fl-istess gurnata fl-istess post.

Il-proporzjon ta’ staff nukleari mat-total jista’ jvarja matul il-perjodu ta’ eżekuzzjoni tal-programm ta’ qafas iżda għandu jirrispetta proporzjon ta’ 30%

Iċ-ċifri ta’ l-istaff ta’ hawn fuq ikopru l-istaff statutorju

²⁷ L-ispiza ta’ dawn MHIJEX koperta minn ammont ta’ referenza.

²⁸ L-ispiza ta’ dawn MHIJEX koperta minn ammont ta’ referenza.

²⁹ L-ispiza ta’ dawn hija inkluża fil-ammont ta’ referenza.

³⁰ Iċ-ċifri indikati fit-tabella jirreferu biss għall-istaff iffinanzjat mill-pjan ta’ stabbiliment għall-azzjonijiet diretti kollha taht ir-responsabilità tad-DĠJRC. Għalhekk dawn iċ-ċifri ma fihomx il-karigi tal-pjan ta’ stabbiliment mill-baġit operattiv u l-karigi mill-pjan ta’ stabbiliment għall-azzjonijiet indiretti - ara d-dokumenti KUMM(2005) 440, 441, 442, 443, 444.

8.2.2. *Deskrizzjoni tal-hidmiet li johrogu mill-azzjoni*

Hidmiet li johrogu mill-programm specifiku ta' ricerka diretta non-nukleari

8.2.3. *Sorsi ta' rizorsi umani (statutorji)*

(Meta iżjed minn sors wiehed huwa ddikjarat, jekk jogħġbok indika n-numru ta' karigi li joriġinaw minn kull sors)

- Karigi attwalment allokatu lill-ġestjoni tal-programm li għandhom jinbidlu jew estiżi
- Karigi pre-allokatu fi hdan l-eżerċizzju APS/PDB għas-sena n
- Karigi li għandhom jintalbu fil-proċedura APS/PDB li jmiss
- Karigi li għandhom jinqassmu bl-użu ta' rizorsi eżistenti fi hdan is-servizz ta' ġestjoni (tqassim intern)
- Karigi meħtieġa għas-sena n minkejja mhux previsti fl-eżerċizzju APS/PDB tas-sena inkwistjoni

8.2.4. *Infiq Amministrattiv ieħor inkluż fl-ammont ta' referenza (XX 01 05 – Infiq ta' ġestjoni amministrattiva)³¹*

miljuni ta' EUR (sa 3 postijiet deċimali)

Linja tal-Baġit (numru u intestatura)	Sena 2007	Sena 2008	Sena 2009	Sena 2010	Sena 2011	TOTAL
Staff statutorju xx.01 05 01	132.100	137.665	142.206	145.659	141.128	698.758
Staff estern xx.01 05 02	23.520	30.809	32.971	34.418	19.830	141.548
Infiq amministrattiv ieħor xx.01 05 03	21.883	22.321	22.768	23.223	23.687	113.882
Assistenza teknika u amministrattiva totali	177.503	190.795	197.945	203.300	1884.645	954.188

³¹ Dawn iċ-ċifri jirreferu għall-infiq għall-Programm ta' Qafas EURATOM kollu - ara KUMM(2005)119.

8.2.5. *Nefqa finanzjarja tar-riżorsi umani u nfiq assoċjati mhux inkluż fl-ammont ta' referenza*³²

miljuni ta' EUR (sa 3 postijiet deċimali)

Tip ta' riżorsi umani	Sena 2007	Sena 2008	Sena 2009	Sena 2010	Sena 2011	TOTAL
Uffiċjali u staff temporanju (XX 01 01)	4.986	5.085	5.187	5.291	5.397	25.946
Staff iffinanzjat minn Art XX 01 02 (awżiljarji, END, staff fuq kuntratt eċċ.) (speċifika l-linja tal-baġit)						
Spiza totali ta' Riżorsi Umani u spejjeż assoċjati (MHUX f'ammont ta' referenza)	4.986	5.085	5.187	5.291	5.397	25.946

Kalkolu – Infiq amministrattiv

Ġie kkalkulat billi tqisu l-ipotezi li ġejjin:

- *in-numru ta' staff uffiċjali fuq l-eżerċizzju parti A tal-baġit jibqa' fuq il-livell ta' l-2006,*
- *l-infiq żied bi 2% fis-sena skond l-inflazzjoni prevista kif indikat fil-Fajl 1 REV (dokument ta' ħidma tas-servizzi tal-kummissjoni relatati mal-perspettivi finanzjarji),*
- *il-suppożizzjoni ta' €108 000 għal kull staff uffiċjali, u € 70.000 għall-istaff estern (prezzijiet 2004)*

Kalkolu – Staff iffinanzjat taht l-art. XX 01 02

Għandha tingħata referenza lill-Punt 8.2.1. jekk japplika

³² Dawn iċ-ċifri jirreferu għall-infiq għall-Programm ta' Qafas EURATOM kollu - ara KUMM(2005)119.

8.2.6. Infiq amministrattiv iehor mhux inkluż fl-ammont referenzjarju³³

	Sena 2007	Sena 2008	Sena 2009	Sena 2010	Sena 2011	TOTAL
XX 01 02 11 01 – Missjonijiet	0.036	0.036	0.037	0.038	0.038	0.185
XX 01 02 11 02 – Laqgħat & Konferenzi	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.005
XX 01 02 11 03 – Kumitati ³⁴	0.111	0.114	0.116	0.118	0.181	0.580
XX 01 02 11 04 – Studji & konsultazzjonijiet						
XX 01 02 11 05 – Sistemi ta' informazzjoni						
2 Total ta' Nfiq iehor Maniġerjali (XX 01 02 11)						
3 Infiq iehor ta' natura amministrattiva (speċifika u inkludi referenza għal linja tal-baġit)						
Spiza Amministrattiva totali, hliet riżorsi umani u nfiq assoċjat (li MHUX inkluż fl-ammont ta' referenza)						

Kalkolu - *Infiq amministrattiv mhux inkluż fl-ammont ta' referenza*

Dawn iċ-ċifri huma stmati fuq il-bażi tat-talbiet tad-DĠ RTD ta' l-2006 li żdiedu b'2% għall-inflazzjoni annwali prevista. (Fajl 1 REV)

Il-htigijiet għal riżorsi umani u amministrattivi għandhom ikunu koperti bl-allokazzjoni li tingħata lid-DĠ li tkun qed timmaniġġja fil-qafas tal-proċedura għall-allokazzjoni annwali. L-allokazzjoni tal-karigi għandha tqis riallokazzjoni eventwali ta' kariji bejn id-dipartimenti fuq il-bażi tal-perspettivi finanzjarji l-godda.

³³ Dawn iċ-ċifri jirreferu għall-infiq għall-Programm ta' Qafas EURATOM kollukemmhu - ara KUMM(2005)119.

³⁴ Speċifika t-tip ta' kumitat u l-grupp li għalih jappartjeni.